

Munkám középpontjában a városi zöldinfrastruktúra és a településtervezés áll – az a terület, ahol a tájépítészeti szemlélet nem egyedi terekben, hanem a város egészének működésében válik meghatározóvá.

Pályám során tudatosan választottam azt az utat, ahol a tájépítés nem elsősorban formál, hanem kereteket alakít: szabályoz, rendszereket épít, és döntési helyzetekben képviseli a tájépítészeti (ökológiai, esztétikai és funkcionális) szempontokat. Ez a szerep kevésbé látványos, ugyanakkor hosszú távon alapvetően határozza meg a városi környezet minőségét.

A településrendezési tervek készítésében a tájépítés szerepét alapvetően rendszeralakító feladatként értelmezem. Ebben a léptékben nem egyedi terek megformálásáról van szó, hanem olyan keretek kialakításáról, amelyek hosszú távon meghatározzák a városi környezet működését.

A településtervezési eszközök – településszerkezeti tervek, rendezési szabályzatok, helyi építési szabályzatok – adják azt a szabályrendszert, amelyben a zöldfelületi, ökológiai és klímaadaptációs szempontok érvényesíthetők. A tájépítész feladata, hogy ezek a szempontok integrált módon jelenjenek meg: a zöldinfrastruktúra-hálózatok kialakítása, a vízmegtartás, a biológiai aktivitás megőrzése és a városi hősziget-hatás mérséklése mind ebben a szakaszban dől el.

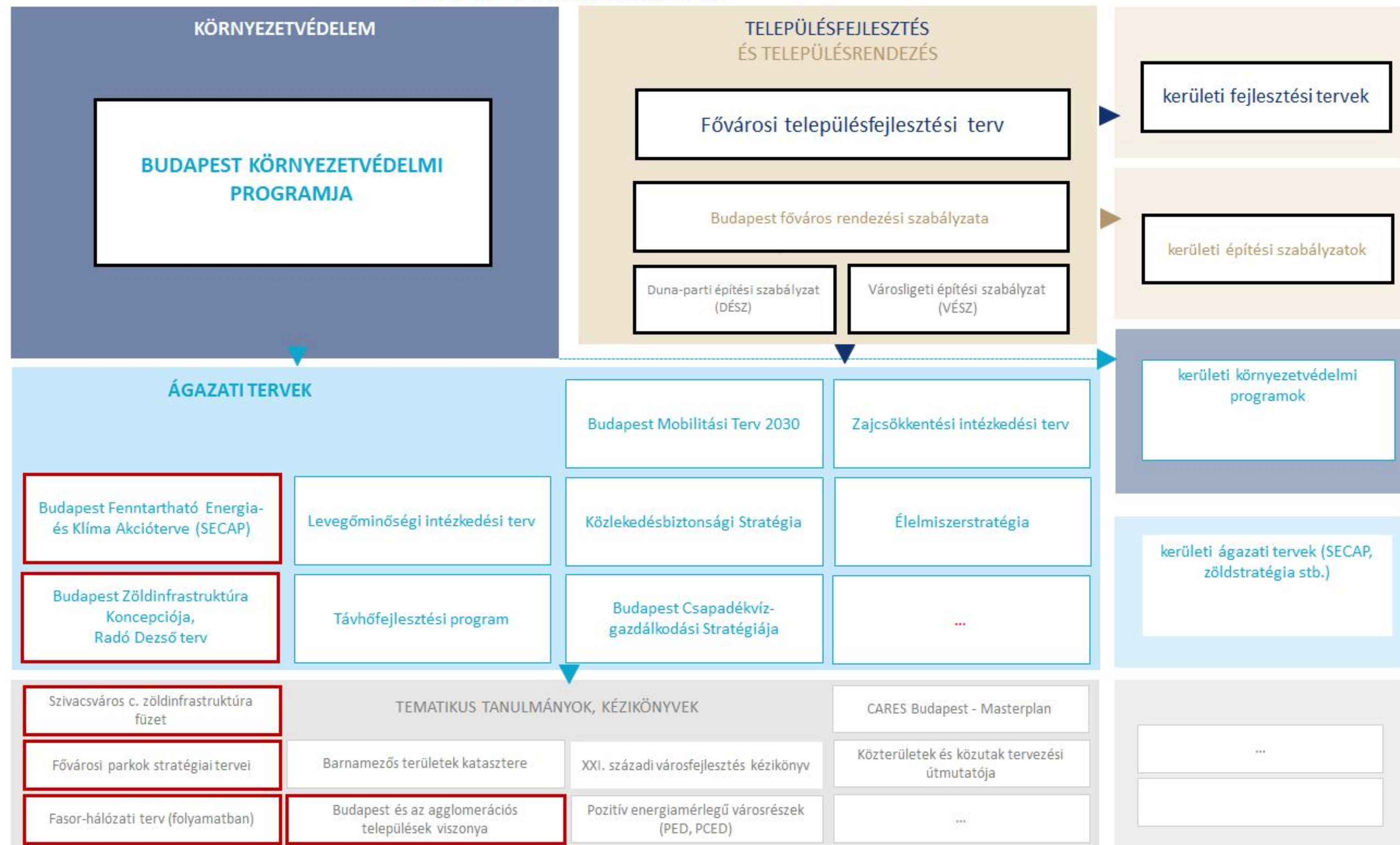
A településtervezés során különböző – gyakran ellentétes – érdekek között kell egyensúlyt teremteni. A tájépítész felelőssége, hogy a rövid távú fejlesztési érdekek mellett következetesen képviselje a hosszú távú környezeti szempontokat, és olyan szabályozási kereteket alakítson ki, amelyek a későbbi tervezési folyamatokban is biztosítják ezek érvényesülését.

Az elmúlt években a szakma szerepe jelentősen átértékelődött, ugyanakkor a jogszabályi környezet változása és az eszközrendszer szűkülése egyre nagyobb kihívást jelent. Ebben a helyzetben különösen fontos a szakmai következetesség és az a képesség, hogy a rendelkezésre álló keretek között is érvényesíthetők legyenek a tájépítészeti és környezeti szempontok. A szűkülő mozgástér mellett ezért különösen fontosnak tartom a jogszabályi keretek formálását. Ennélfogva mind a Fővárosi Önkormányzat, mind a Magyar Építész Kamara tagozatain keresztül igyekszem szakmai javaslatokat megfogalmazni a döntéshozók számára.

Szakmai irányítás

Közreműködés szakági tervezőként

FŐVÁROSI ÖNKORMÁNYZAT

Á T F O G Ó C É L O K

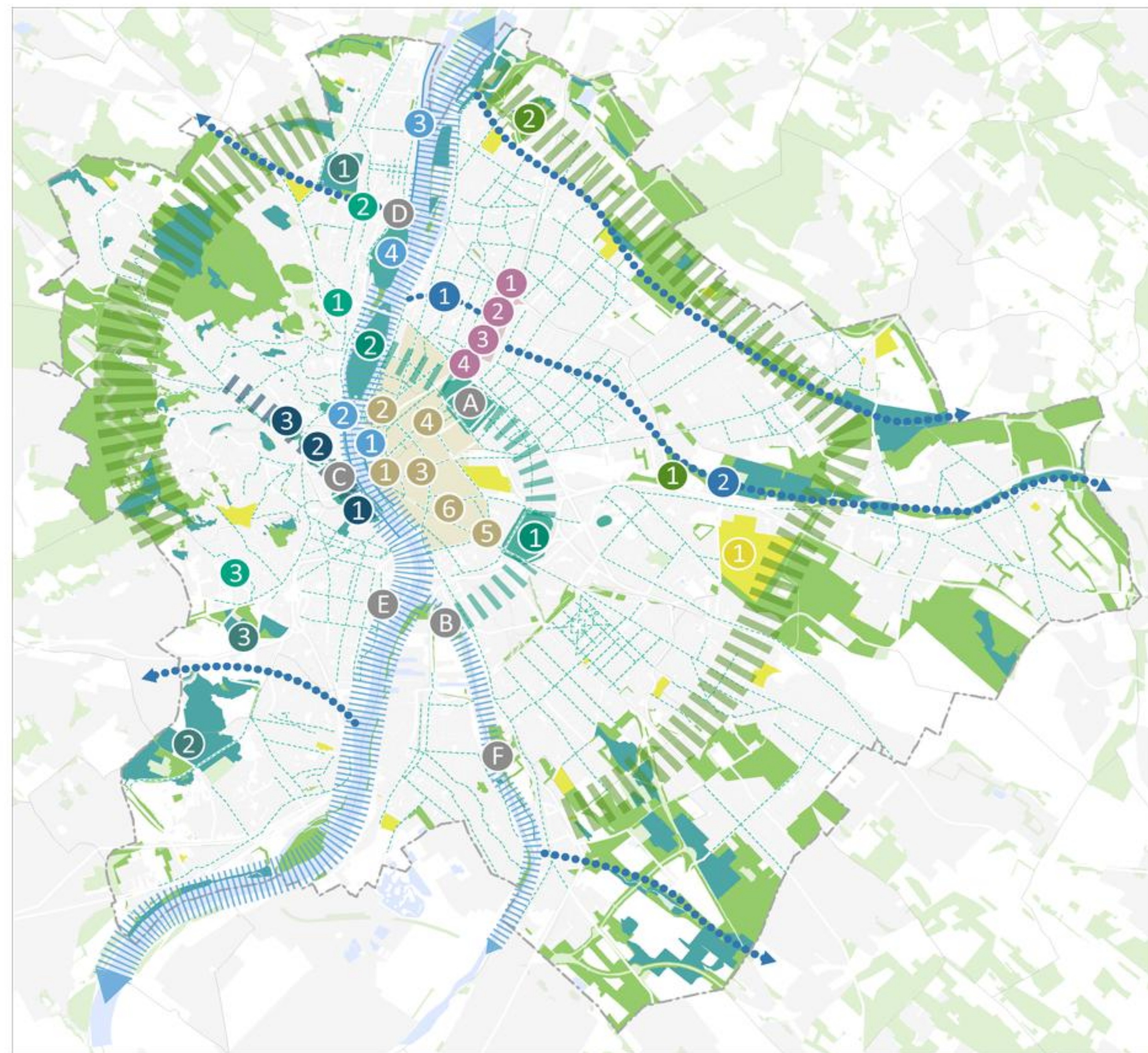
- Egészséges várost segítő zöldinfrastruktúra
- Klímatudatos városi zöldinfrastruktúra fenntartása
- Biodiverzitást segítő városi zöldinfrastruktúra fenntartás és fejlesztés
- Együttműködésen alapuló zöldinfrastruktúra fejlesztés
- Okos zöldinfrastruktúrájú város

MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI

- Fenntartási programok
- Partnerségi programok
- Jogszabályi eszközök
- Finanszírozási eszközök
- Szervezetfejlesztési javaslatok
- Szemléletformálási feladatok
- Nyilvántartási és monitoring javaslatok

AKCIÓTERÜLETEK

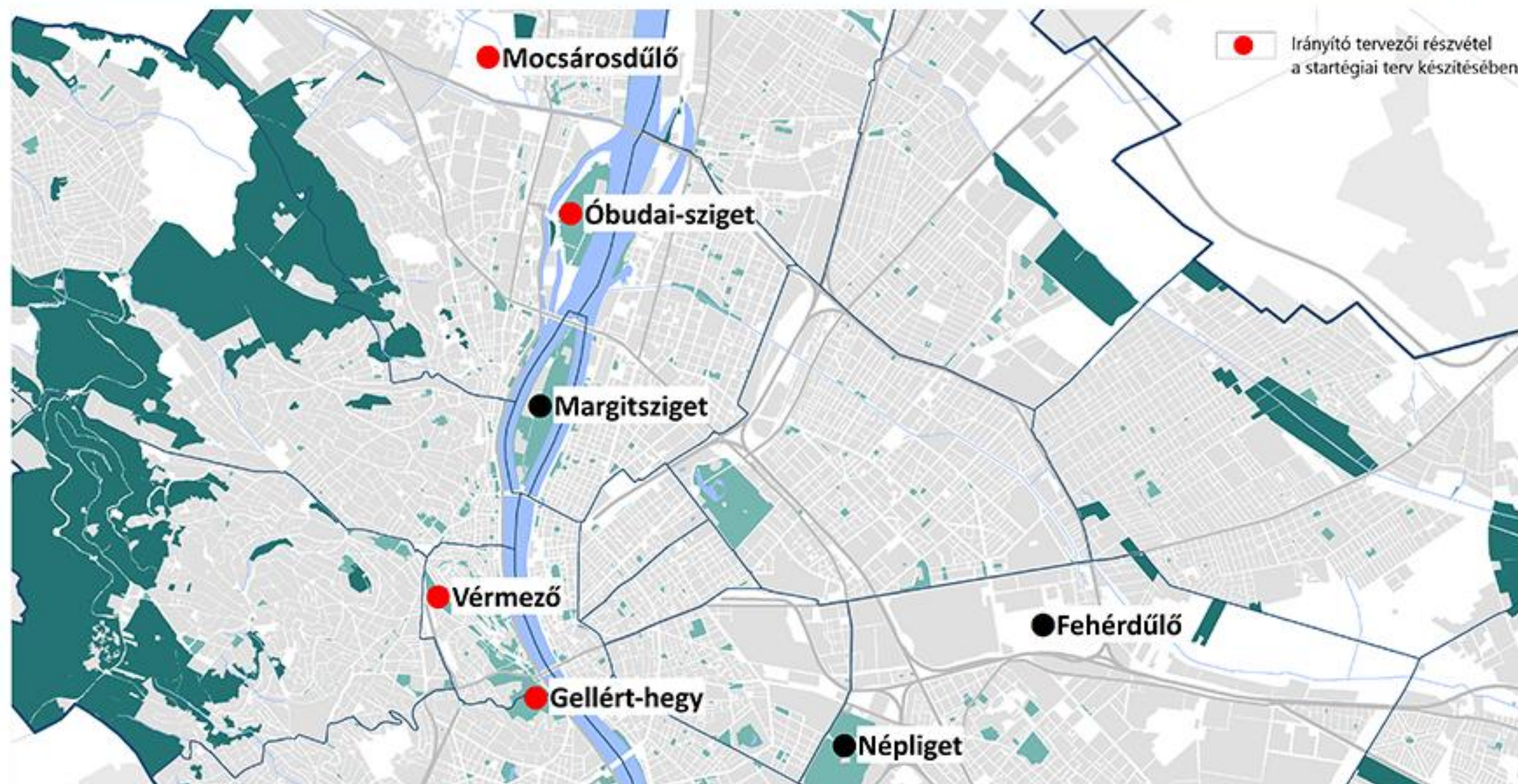
- 1 Pesti városi parkok láncolata
- 1 Budai parktengely
- 1 Duna menti területek
- 1 Városi kisvízfolyás-völgyek
- 1 Belváros
- 1 Erdők
- 1 Természetközeli területek
- 1 Fasorok, zöldsávok és zöldsétányok (településszerkezeti jelentőségű fasor)
- 1 Lakótelepek
- 1 Temető

A Radó Dezső Terv Budapest zöldinfrastruktúra-fejlesztésének és -fenntartásának átfogó keretrendszere, amely a városi zöldfelületek hálózati szemléletű megközelítését a stratégiai tervezéstől a konkrét beavatkozások szintjéig vezeti le. A terv jelentősége abban áll, hogy a korábban külön kezelt zöldfelületi elemeket egységes rendszerként értelmezi, és ehhez világos fejlesztési irányokat, prioritásokat és megvalósítási eszközöket rendel.

Az akcióterv a klímaadaptáció, a vízmegtartás és a városi életminőség javításának szempontjait integrált módon kezeli, miközben konkrét projekteken keresztül teszi értelmezhetővé a stratégiai célokat. A Radó Dezső Terv így nemcsak szakmai koncepció, hanem a megvalósítás irányába mutató, hosszú távon is működőképes városfejlesztési eszköz, amelynek végrehajtását tudatosan és szisztematikusan hajtja végre a Főpolgármesteri Hivatal Tájépítészeti Osztálya.

Szerzők: Tatai Zsombor, Niedetzky Andrea, Mészáros Szilvia, Balogh Ábris, Ludvig Bertalan, Teremy Viktória, Bedőcs Bernadett, Szőke Balázs, Szilágyi Kinga, Nagy Ildikó Réka, Bardóczy Sándor, Gábor Péter, Takács Noémi

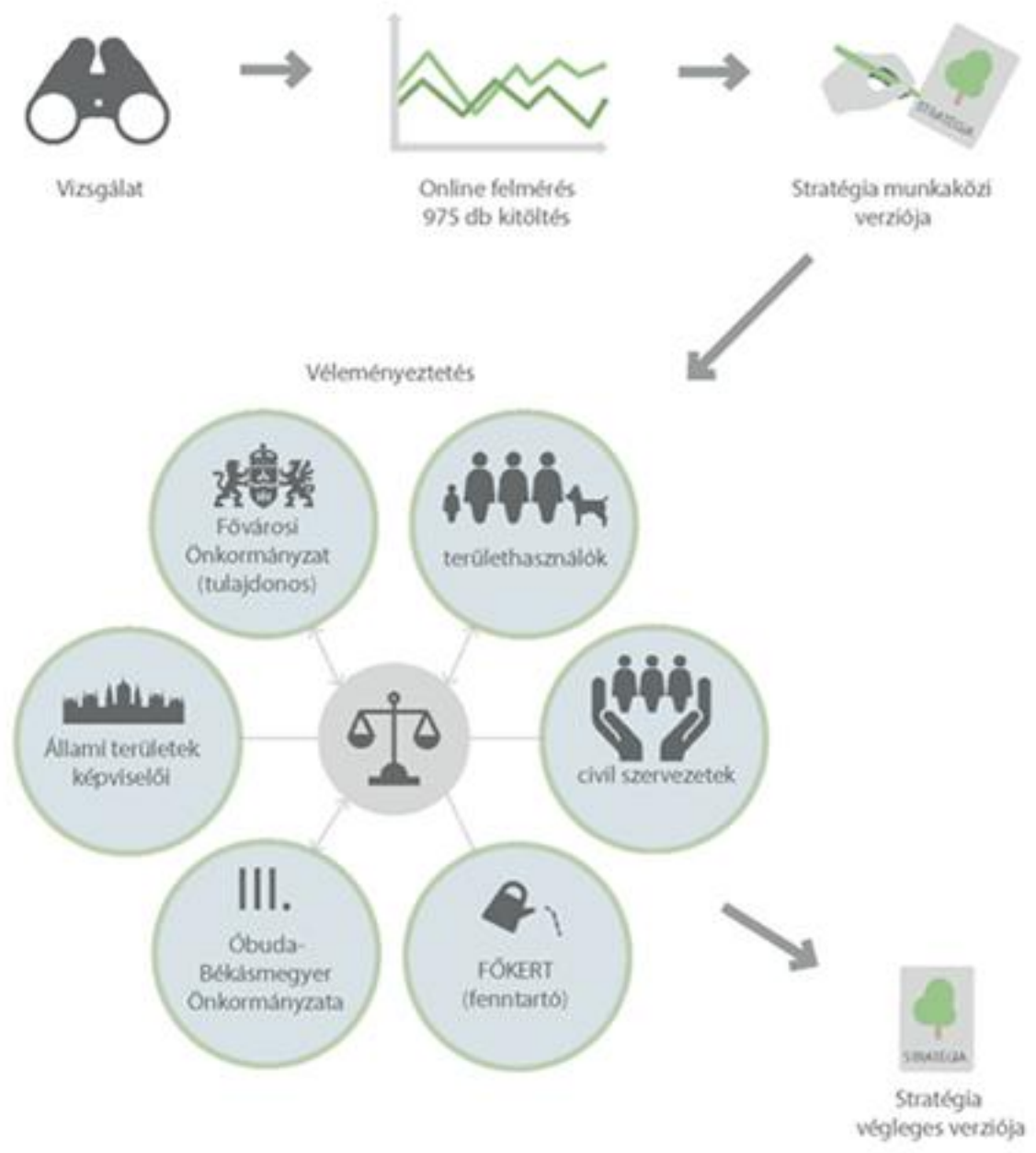
A kiemelt jelentőségű budapesti zöldterületek stratégiai tervei a városi zöldfelületi rendszer kulcselemeinek hosszú távú fejlesztését alapozzák meg. A tervezési folyamatok során olyan komplex koncepciók kidolgozását koordináltam, mint az Óbudai-sziget, a Gellért-hegy és a Vérmező közpark valamint a Mocsárosdűlő stratégiai terve.

A tervek nemcsak a szükséges beavatkozásokot és prioritásokat határozzák meg, hanem kijelölik a megvalósításhoz szükséges szabályozási és finanszírozási eszközöket is. A közösségi egyeztetésekre épülő tervezési folyamat biztosítja, hogy a fejlesztések hosszú távon is működőképesek és elfogadottak legyenek.

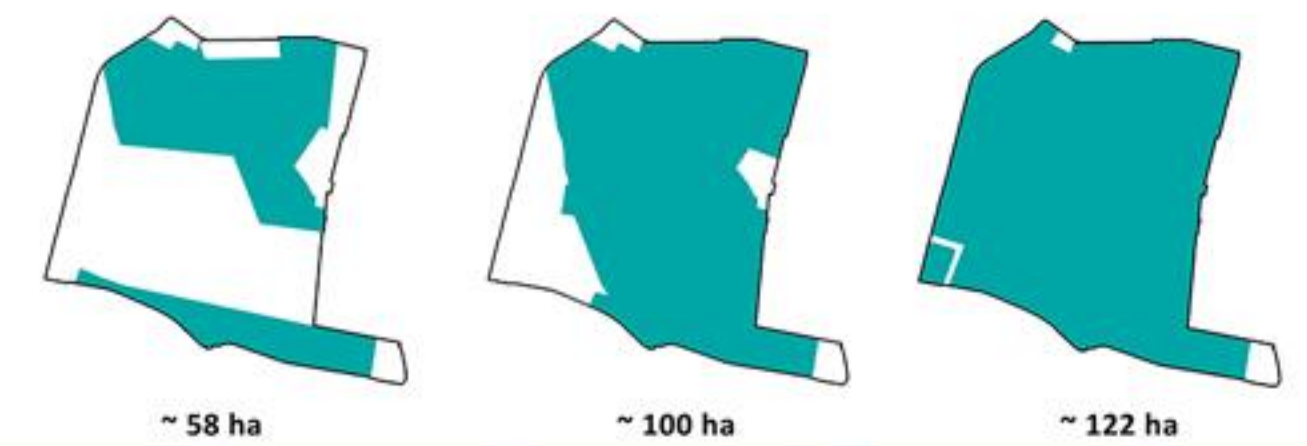

- strategiai terv tervezési területe
- ▨ fejlesztési terület
- ▨ mélyfekvésű terület
- vízfolyás
- tervezett közúti kapcsolat
- meglévő kerékpáros útvonal
- tervezett kerékpáros útvonal
- fogadótér
- meglévő vasútvonal (MÁV)
- meglévő közösségi kötőpályás kapcsolat (HÉV)
- meglévő megállóhely
- belső gyalogos úthálózat
- tanösvény
- ▭ parkterület
- illemhely
- játszótér
- parkoló
- sportpálya
- információs pont
- véderdő
- mintagazdaság
- szabadtéri fitness
- természetvédelmi központ
- erdő átalakítása tájhozons fajokkal
- nádas kezelése
- hulladékmentesítés

Beépítésre nem szánt területek változása a településrendezési tervekben
TSZT 2015 **TSZT 2021** **FTFT 2026**

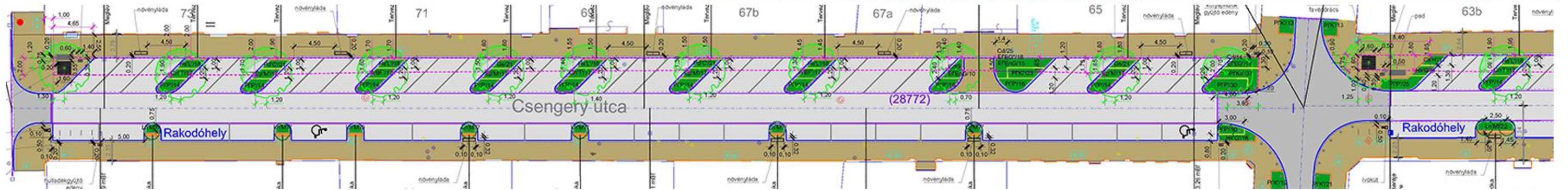
TERMÉSZETI ÉRTÉKEK	VIZES ÉLŐHELY	ÖKOLÓGIAI HÁLÓZAT	HASZNÁLATON KÍVÜLI TERÜLETEK	VÁROSSZERKEZETI KAPCSOLATOK
TERMÉSZETVÉDELEM	VIZES ÉLŐHELYEK REHABILITÁCIÓJA	ZÖLDTERÜLETFEJLESZÉS	OKTATÁS, SZEMLELETFORMÁLÁS	
STRATÉGIAI ÁTFOGÓ CÉLOK				
Buda egyik utolsóként megmaradt vizes élőhelyének revitalizációja a csapadékvizek helybentartásával, vízkormányzás eszközeivel				
Erdőterületek, természetközeli élőhelyek, zöldfelületek értékörző kezelése				
Rekreációs célú és közparki fejlesztés megvalósítása, mely a természeti értékek védelme mellett biztosítja a lakosság szabadidős kikapcsolódását				
A természetvédelmi beavatkozásokhoz kapcsolódó tájékoztatással a fővárosi lakosság fenntartható gyepgazdálkodásáé és természetvédelmi rehabilitációval kapcsolatos ismereteinek bővítése				

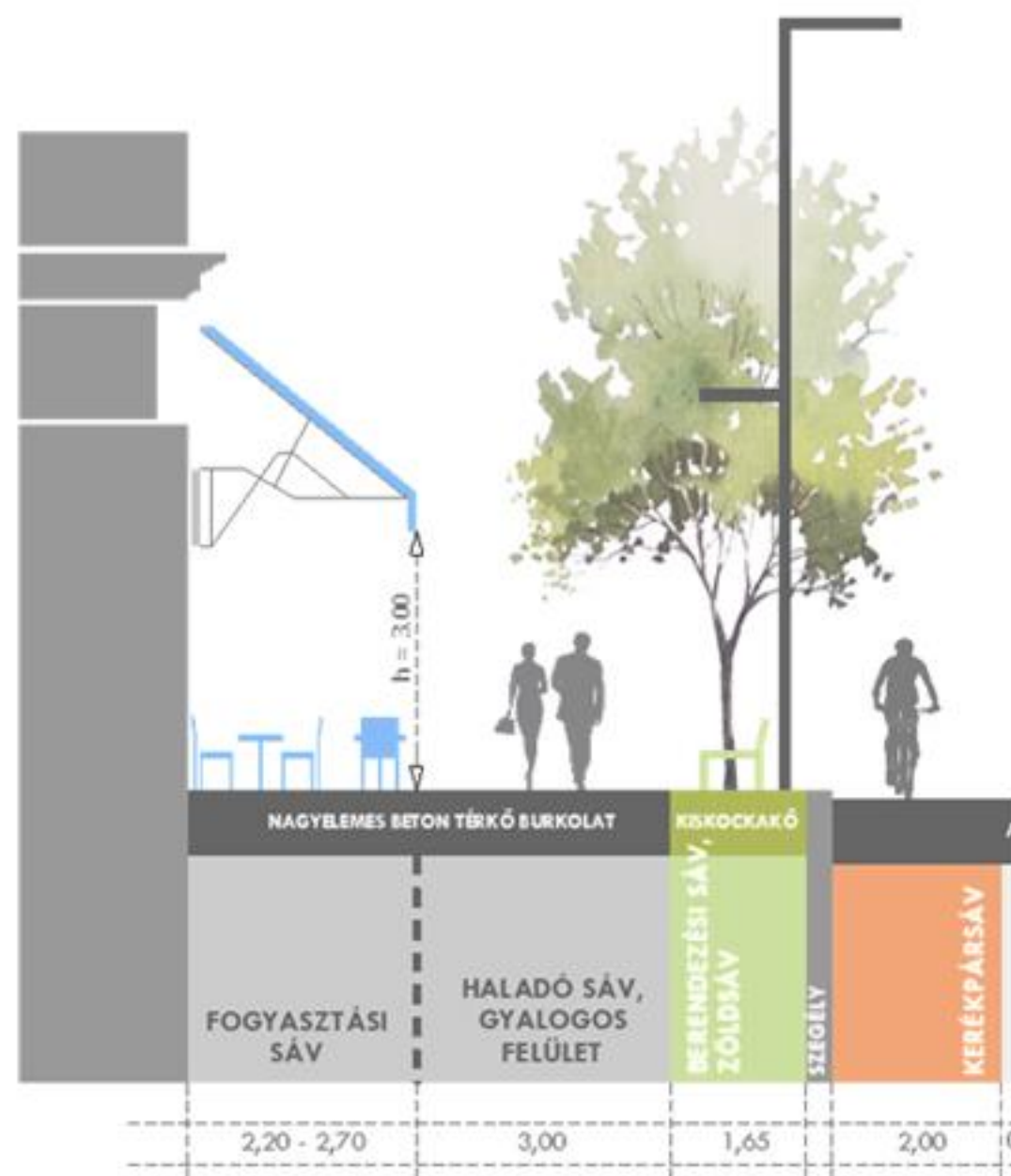
Szerzők: Tatai Zsombor, Erdélyi Regina, Bódi-Nagy Anasztázia, Teremy Viktória, Rónyai Fanni, Becsák Péter, Orosz István, Szabó Krisztián, Dukay Igor

A szabadterépszervezési munkáim között fontos tapasztalatot jelentett a Csengery utca fásításának tervezése, ahol a megvalósítás során közvetlen visszacsatolást kaptam a megbízói és tervezői döntéshozatalok működéséről, így például arról, hogy FCSM korlátozását (új csatlakozás nem lehetett a meglévő csatornára kötni) hogyan lehet átfordítani egy szivacs város eredményre. Ennek eredményével stockholm módszerrel valósult meg a fásítás.
 Tervezők: Tatai Zsombor, Frits Barbara, Pető Zoltán, Becsák Péter, Rubus Zoltán, Orosz István, Szabó Krisztián, Tóth Péter
 kivitelező: HE-DO Kft.

A Nagykörút mintaprojekt közterület-alakítási terve egy szimbolikus városszerkezeti elem komplex megújításának modelljeként készült. A cél egy élhetőbb, zöldebb és nagyvonalúbb városi körút kialakítása, amely a gyalogos használat erősítésével, a zöldfelületek bővítésével és a közlekedési funkciók újraosztásával javítja a környezeti és használati minőséget.

A terv a közterület funkcionális újraértelmezésére épül: a járda felületek tagolása, a berendezési sáv megerősítése, valamint a parkolósáv átalakítása lehetőséget teremt új zöldfelületek, pihenőhelyek és közösségi használatok kialakítására. A beavatkozások a klímaadaptáció, a vízmegtartás és a városi életminőség szempontjait integrált módon kezelik.

A mintaszakasz kialakítása egyben olyan városépítészeti és szabályozási mintát ad, amely a

tájépítész társtervező: Frits Barbara további tervezők: András István, Hugauf Marcell, Tóth Péter, Pető Zoltán, Szabó Krisztián, Orosz István

SZIVACSVÁROS

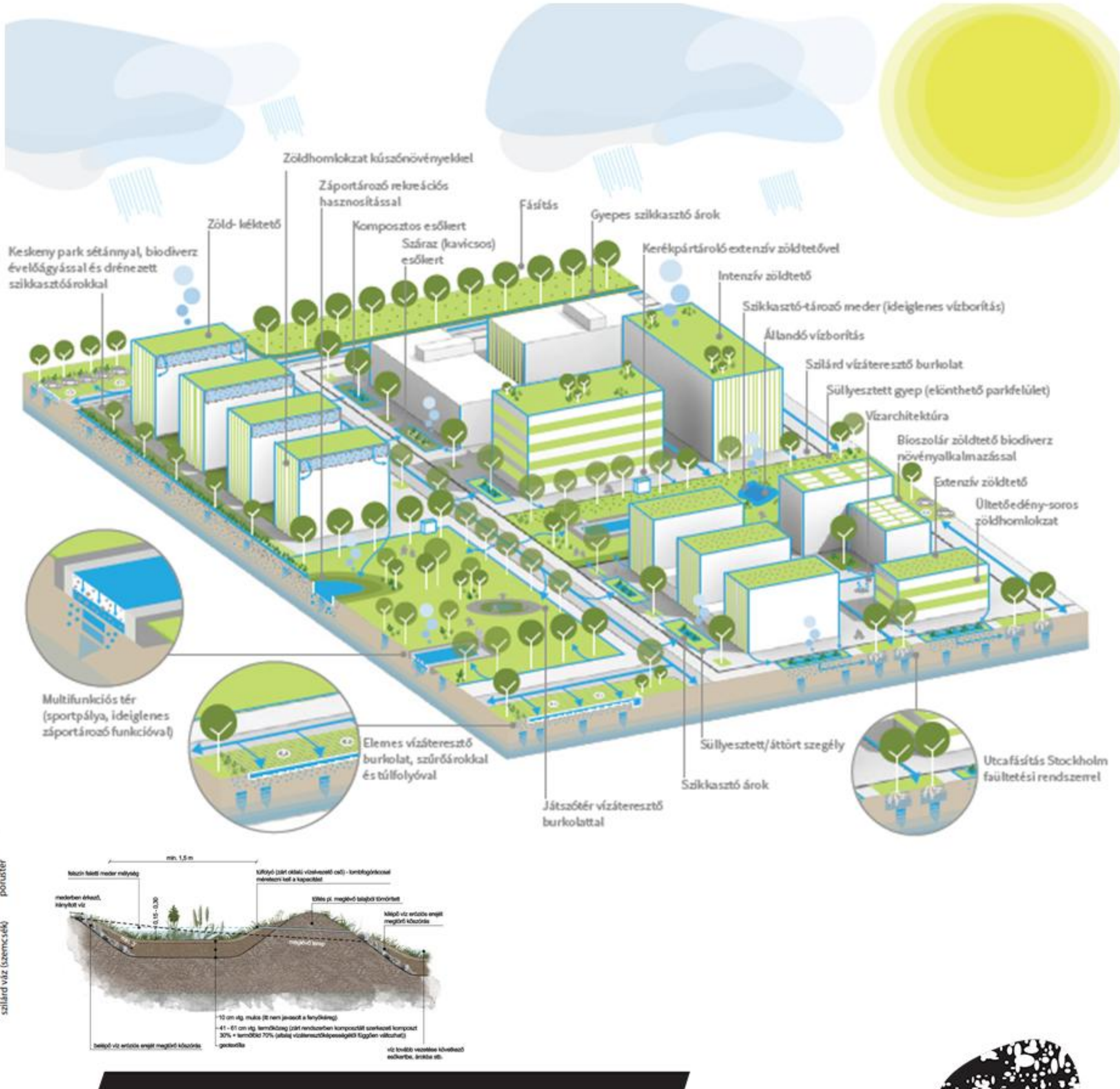
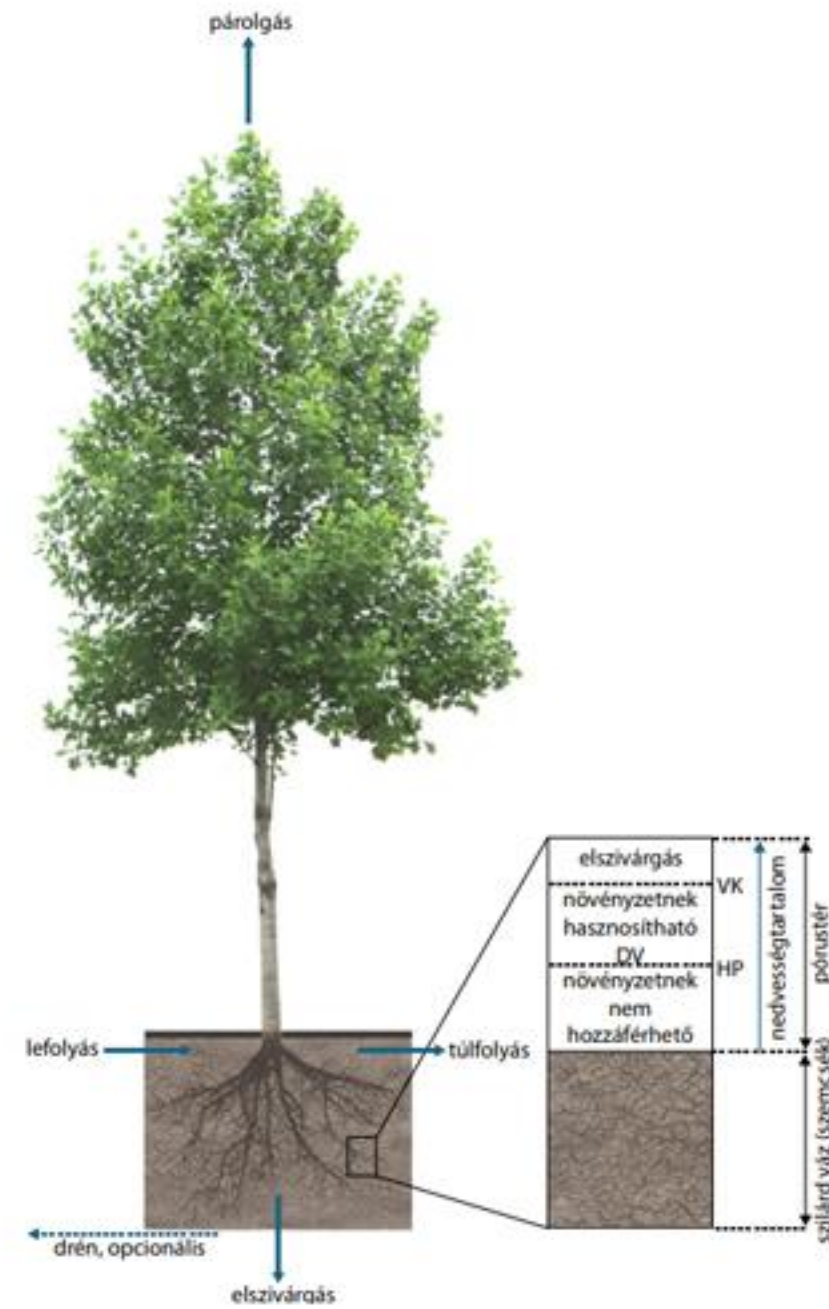
Csapadékvíz visszatartása városi környezetben

Szerzők: Tatai Zsombor, Ács Tamás, dr. Buzás Kálmán, dr. Csizmadia Dóra, Horváth-Varga Laura, Jancsó Béla, dr. Knolmár Marcell, Ludvig Bertalan, dr. Mészáros Szilvia, Nagy Eszter, Pápai Veronika, Szabó Krisztián, Szóllósi Gábor, Balogh Ábris

A „Szivacsváros” zöldinfrastruktúra füzet kidolgozását szakmai koordinációval, vízépítő mérnökök és tájépítész mérnökök bevonásával végeztük. A kiadvány célja, hogy a rendelkezésre álló eszköztárat integrált szemléletben, a tájépítészeti és vízépítő mérnöki szempontok együttes érvényesítésével mutassa be, elősegítve azok széles körű alkalmazását a hazai tervezési gyakorlatban.

A füzet hangsúlyozza, hogy a szivacsváros megvalósítása több szakág együttműködését igényli. Ennek megfelelően nemcsak az egyes beavatkozási elemek részletes ismertetésére kerül sor, hanem a tervezési és engedélyezési folyamatok bemutatására is, ösztönözve az interdiszciplináris tervezői csapatok kialakítását. A kiadvány ennek megfelelően a szivacsváros koncepcióját komplex, integrált tervezési keretként értelmezi, amely a kék-zöld és szürke infrastruktúra összehangolt alkalmazásán alapul.

ÁTFOGÓ CÉLOK

Az életminőség javító zöld-kék infrastruktúra

Klímaadaptív zöld-kék infrastruktúra

Biodiverzitás fenntartását, növelését szolgáló zöldinfrastruktúra

Erőforrás-hatékony zöld-kék infrastruktúra

Okos zöldinfrastruktúra

AKCIÓTERÜLETEK

Városközpont

Prímás-sziget

Lakóterületek

TEMATIKUS PROGRAMOK

Zöldtengelyek fejlesztése

Kékinfrastruktúra fejlesztése

MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI

Fenntartási terv

Finanszírozási lehetőségek, eszközök pénzügyi fenntarthatóság

Településtervi integráció, egyéb szabályozási eszközök

Társadalmisítási, szemléletformálási eszközök

Szervezetfejlesztés

Monitoring rendszer

Partnerségi együttműködések

Esztergom Zöldinfrastruktúra Fejlesztési és Fenntartási Akcióterve (ZIFFA) egy komplex, 10 éves időtávra szóló stratégiai és operatív dokumentum, amely a város teljes közigazgatási területére kiterjedően vizsgálja és fejleszti a kék- és zöldinfrastruktúra rendszerét. A munka átfogó helyze telemzésre épül: feltárja a táji, ökológiai és városszerkezeti adottságokat, részletesen katasztrerezi a zöldfelületeket, valamint innovatív módszerekkel – például zöldfelületi intenzitás és felszínhőmérséklet vizsgálatokkal – értékeli azok állapotát és működését.

A terv központi eleme egy többpillérű stratégia, amely az életminőség javítását, a klímaadaptációt, a biodiverzitás növelését, az erőforrás-hatékonyt és az „okos” zöldinfrastruktúra fejlesztését célozza. E célokat konkrét akcióterületekhez és beavatkozásokhoz rendelt intézkedések, ütemezés és felelősségi rendszer teszi megvalósíthatóvá. A dokumentum külön hangsúlyt fektet a kékinfrastruktúra integrált kezelésére, a városi hőszigetelés mérséklésére és a csapadékvíz-gazdálkodásra.

A megvalósítást fenntartási, finanszírozási és monitoring eszközök támogatják, biztosítva a hosszú távú működőképességet és adaptivitást. A projekt eredményeként egy integrált, klímataudatos és élhetőbb városi zöldhálózat alapjai jönnek létre Esztergomban.

Szerzők; Tatai Zsombor, Mészáros Szilvia, Balogh Abris, Teremy Viktória, Magyar Emőke, Szappanos Márton, Kovácsné Molnár Gyöngyi

